

19.10.2020

KA/27492/07.01.01.03.01/2017

Suomen Kuntaliitto
PL 200
00101 Helsinki

Kirjeenne 26.9.2017 (742/03/2017) Kansallisarkistolle

PYSYVÄSTI SÄILYTETTÄVÄT KUNTIEN YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON ASIAKIRJATIEDOT

Suomen Kuntaliitto on kirjeellään 26.9.2017 pyytänyt Kansallisarkistolta päätöstä kuntien ympäristöterveydenhuollon asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä.

Kuntaliiton esitys koskee seuraavia asiakirjatietoja, joiden pysyvään säilyttämiseen Kansallisarkisto ei ole aiemmin ottanut kantaa tai joiden aiemmin määrättyyn säilytysaikaan Kuntaliitto esittää muutosta.

Asiakirjatiedot, joiden säilytysaikaan Kansallisarkisto ei ole aiemmin ottanut kantaa:

11 02 08 01 (Ohjaus) suunnitelma: Häiriötilanteisiin varautuminen (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, tupakka- ja nikotiiniasiat, eläinsuojelu, eläinlääkintähuolto)

11 02 08 01 (Ohjaus) sopimus: Ensisaapumisvalvontasopimus (elintarvikevalvonta)

11 02 08 03 (Käsittely ja ylläpito) Hakemus: Asuntoyhteisön tupakointikielto, tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyynti, nikotiinivalmisteiden myynti (tupakka- ja nikotiiniasiat)

11 02 08 03 (Käsittely ja ylläpito) Ilmoitus: Ilmoitus alkutuotantopaikasta (elintarvikevalvonta)

11 02 08 04 (Päätös) Päätös: Vesilaitosten riskiarvioinnin hyväksyminen (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu)

11 02 08 04 (Päätös) Todistus: rehunvientitodistukset (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, eläinsuojelu, eläinlääkintähuolto)

11 02 08 04 (Päätös) Todistus: Alusten saniteettitoimenpiteistä tehdyt todistukset tai niistä vaivauttamisesta tehdyt todistukset (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu)

11 02 08 04 (Päätös): Todistus: Vastaanottotodistus (elintarvikevalvonta, tupakka- ja nikotiiniasiat, eläinsuojelu, eläinlääkintähuolto)

11 02 08 05 (Valvonta ja seuranta) Suunnitelma: Valvontasuunnitelma (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, tupakka- ja nikotiiniasiat, eläinsuojelu, eläinlääkintähuolto)

11 02 08 05 (Valvonta ja seuranta) Arviointi: Valvontasuunnitelman arviointiraportti (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, tupakka- ja nikotiiniasiat, eläinsuojelu, eläinlääkintähuolto)

19.10.2020

KA/27492/07.01.01.03.01/2017

Asiakirjatiedot, joiden kohdalla Kuntaliitto esittää muutoksia Kansallisarkiston päätökseen (KA 346/43/02):*Pysyvästä säilytyksestä määräaikaiseen*

11 02 08 01 (Ohjaus): Lakisääteinen tiedotus- ohjaus- ja neuvontatyön tuloksena syntyvät asiakirjat (mm. kunnan laatimat ohjeet, esitteet ja tiedotteet) (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, tupakka- ja nikotiiniasiat, eläinsuojelu, eläinlääkintähuolto)

Määräaikaisesta säilytyksestä pysyvään

11 02 08 04 (Päätös) Ruumiinsiirtotodistukset, ruumiinkuljetusluvut (terveydensuojelu)

Kansallisarkiston aiemmat seulontapäätökset

Kansallisarkisto (30.9.1994 asti Valtionarkisto, 1.10.1994 – 31.12.2016 arkistolaitos) on tehnyt kunnallisia organisaatioita koskevia, kattavia toimialakohtaisia seulontapäätöksiä vuonna 1989 (Valtionarkiston päätös kunnallisten asiakirjojen hävittämisestä, osat 1 – 6) ja vuosina 2001 – 2013. Arkistolaitoksen 2000-luvulla tekemät päätökset kunnallisten asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä sisältyvät Kuntaliiton julkaisusarjaan Kunnallisten asiakirjojen säilytysajat: määräykset ja suositukset.

Seuraavat Kansallisarkiston päätökset ovat tämän päätöksen kannalta keskeisimpiä:

- päätös 10.2.2003 (KA 346/43/02) kunnallisten viranomaisten ja toimielinten ympäristöterveydenhuollon tehtävistä kertyvien asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä. Päätöstä tuli noudattaa 1.3.2000 alkaen kertyneisiin ympäristöterveydenhuollon asiakirjoihin. Ennen 1.3.2000 kertyneiden ympäristöterveydenhuollon asiakirjojen seulonnassa seurataan Valtionarkiston 1.4.1989 tekemiä päätöksiä kunnallisten asiakirjojen hävittämisestä.
- päätös 22.8.2016 (AL/6411/07.01.01.3.01/2016) kunnallisten toimielinten ja julkista tehtävää hoitavien organisaatioiden toimielimien pysyvästi sähköisessä muodossa säilytettävistä pöytäkirjoista ja niiden liitteistä. Päätöksen mukaan kunnallisten ja julkista tehtävää hoitavien toimielinten pöytäkirjat ovat pysyvästi säilytettäviä yksinomaan sähköisessä muodossa niin pitkältä ajalta kuin niitä on saatavissa sähköisinä. Pöytäkirjat ja niiden liitteet tallennetaan asianhallintajärjestelmiin pitkäaikais säilytykseen soveltuissa tiedostomuodoissa.
- päätös 12.9.2016 (AL/16465/07.01.01.03.02/2016) sähköisiin diaareihin ja asiantuntijajärjestelmiin sisältyvien rekisteröintitietojen ja pysyvästi säilytettävien asiakirjojen säilyttämisestä sähköisessä muodossa. Tällä päätöksellä diaareista ja asiantuntijajärjestelmistä säilytetään pysyvästi kaikki pysyvästi säilytettävät tiedot yksinomaan sähköisessä muodossa niin pitkältä ajalta kuin niitä on saatavissa sähköisinä.

Päätöksen valmistelussa on myös otettu huomioon seuraavat Kansallisarkiston päätökset aluehallintovirastojen ympäristöterveydenhuollon pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista:

- päätös 11.12.2017 (AL/20165/07.01.01.03.01/2016) Aluehallintovirastojen ympäristöterveyden huollon pysyvästi säilytettävät asiakirjat. Päätöstä sovelletaan 1.1.2017 lähtien kertyneisiin asiakirjoihin ja tietoihin.
- päätös 17.02.2020 (KA/12494/07.01.01.03.01/2019) Aluehallintovirastojen ympäristöterveydenhuollon vuosien 2010 – 2016 asiakirjojen pysyvä säilytys.

19.10.2020

KA/27492/07.01.01.03.01/2017

Kansallisarkiston päätös

Kansallisarkisto määrää arkistolain (831/1994) 8 ja 11 §:n nojalla kuntien ympäristöterveydenhuollon asiakirjatiedot, joiden arvonmääritystä ei ole tehty 10.2.2003 (KA 346/43/02) annettussa päätöksessä tai joiden säilytykseen Kuntaliitto esittää muutosta, pysyvään säilytykseen seuraavasti:

- kunnan päätökset tupakointikiellon määräämisestä asuntoyhteisöön ja tupakointikieltopäätöksen peruuttamisesta
- kunnan päätökset talousvettä toimittavien riskiarvioinnin hyväksymisestä
- kunnan terveysuojelun laatima talousvettä toimittavan vesilaitoksen tarkastuskertomus
- kunnan laatimat valvontasuunnitelmat ja niiden arviointiraportit
- kunnan terveysuojeluviranomaisen antamat ruumiinsiirtotodistukset ja ruumiinkuljetusluvat
- lakisääteisen tiedotus-, ohjaus- ja neuvontatyöhön liittyvistä kunnan laatimista ohjeista, esitteistä ja tiedotteista säilytetään pysyvästi tiedotteet.

Muut seulontaesityksessä mainitut asiakirjat säilytetään määräajan.

Tämä päätös täydentää Kansallisarkiston päätöstä 10.2.2003 (KA 346/43/02) kunnallisten viranomaisten ja toimielinten ympäristöterveydenhuollon tehtävistä kertyvien asiakirjojen pysyvästä säilytyksestä. Päätöstä sovelletaan 1.3.2000 alkaen kertyneisiin ja kertyviin ympäristöterveydenhuollon asiakirjoihin. Päätöstä voidaan soveltaa myös kemikaali- ja turvallisuuslain mukaisissa tehtävissä kertyneisiin asiakirjatieloihin sinä aikana, kun kunnat hoitivat näitä tehtäviä.

Pysyvään säilytykseen määrättyjä syntysähköisiä asiakirjoja ja tietoja voidaan säilyttää digitaalisessa tai analogisessa muodossa riippuen siitä, onko kuntatoimijalla valmius säilyttää asiakirjatietoja sähköisesti Kansallisarkiston voimassa olevien määräysten ja ohjeiden mukaan. Pysyvään säilytykseen määrättyt kuntien ympäristöterveydenhuollon syntysähköiset asiakirjatiedot säilytetään (arkistoidaan) yksinomaan digitaalisessa muodossa, jos ne ja niiden metatiedot ovat pitkäaikaissäilytykseen soveltuvassa muodossa (SÄHKE2-määräyksen noudattaminen) tai jos ne ovat sellaiseen muotoon muunnettavissa Kansallisarkiston antamien ohjeiden mukaisesti.

Mikäli kuntatoimijalla ei ole ollut tai ei ole vielä edellytyksiä säilyttää pysyvään säilytykseen määrättyjä syntysähköisiä asiakirjatieloa todistusvoimaisesti yksinomaan digitaalisessa muodossa, asiakirjat säilytetään myös analogisessa muodossa. (Todistusvoimaisuus tarkoittaa asiakirjojen autenttisuutta, luotettavuutta, eheyttä ja käytettävyyttä.) Pelkästään analogisessa muodossa olevat pysyvästi säilytettävät asiakirjat säilytetään analogisesti, jos niitä ei myöhemmin digitoida analogisten ilmentymien hävittämisen mahdollistavien vaatimusten mukaisesti. Kansallisarkisto antaa kunnille tarkentavaa ohjeistusta sähköisestä arkistoinnista ja digitoinnista.

Kansallisarkisto ei tässä päätöksessä ota kantaa siihen, missä yksittäisessä tietojärjestelmässä alkuaan digitaaliset tiedot tulee säilyttää pysyvästi. Tarkempi ohjeistus alkuaan digitaalisen tietoaineiston säilytyskelpoisista muodoista ja sähköisestä säilyttämisestä löytyy Kansallisarkiston kotisivuilta.

Kuntien on varmistettava asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen käytettävyys ja säilyminen, julkisuusperiaatteen toteutuminen sekä yksityisten ja yhteisöjen oikeusturvaan liittyvien asiakirjojen saatavuus siten kuin arkistolaki (831/1994) edellyttää. Asiakirjoja ja niihin sisältyviä tietoja on säilytettävä siten, että ne ovat turvassa tuhoutumiselta, vahingoittumiselta ja asiattomalta käytöltä.

19.10.2020

KA/27492/07.01.01.03.01/2017

Päätöksen perustelut

Esityksessä mainittujen asiakirjojen pysyvää säilytysarvoa arvioitaessa niitä on verrattu Kansallisarkiston seulptapoliittisiin ja seulptastrategisiin tavoitteisiin, jotka on vahvistettu Kansallisarkiston strategiassa 2025 sekä Kansallisarkiston seulptapolitiikka- ja seulptastrategia-asiakirjoissa (AL/21220/07.01.01.03.00/2012).

Asiakirjatietojen arvonmäärityksessä on otettu huomioon tehtävän yhteiskunnallinen merkittävyys tutkimuksen ja muun käytön kannalta sekä informaatioarvo eli asiakirjojen tietojen merkitys yhteiskuntaa, yhteiskunnallisia prosesseja ja ilmiöitä yleisesti dokumentoivina aineistoina. Ympäristöterveydenhuolto on kokonaisuudessaan tärkeä yhteiskunnallinen tehtävä, jonka merkitys on viime vuosina vain kasvanut. Kunnat ovat tärkeitä ympäristöterveydenhuollon operatiivisia toimijoita.

Kuntien asiakirjoihin ja tietoihin sisältyy tietoja yksityisistä henkilöistä ja yrityksistä sekä julkishallinnon toimijoista. Tietojen käyttö moninaisia tutkimustarkoituksia ja muuta käyttöä varten edellyttää esitykseen sisältyvien henkilötietojen pysyvää säilyttämistä, arkistointia. Kansallisarkisto on kuntien asiakirjatietojen arvonmäärityksessä arvioinut henkilötietojen suojaa ja erityisesti henkilötietojen minimoinnin vaatimusta siten, että tutkimuksen ja muun käytön tarpeet edellyttävät, kuten edellä on todettu, päätöksessä mainittujen henkilötietojen pysyvää säilyttämistä. Kansallisarkiston käyttämissä arvonmäärityksen ja seulptonnan periaatteissa ja kriteereissä on huomioitu tiedon kulttuuriperintöarvo, henkilötietojen merkitys tutkimuksessa ja muussa käytössä sekä henkilötietojen suoja.

Tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki mahdollistavat tietojen säilyttämisen yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Kansallisarkisto on pysyvän säilytyksen päätöstä tehdessään arvioinut, että edellä kuvattuja yleisen edun mukaisia käyttötarkoituksia ei voida saavuttaa ilman kyseisten henkilötietojen sisältävien aineistojen säilyttämistä pysyvästi ja, että säilyttäminen on oikeasuhteista tietosuojaperiaatteet huomioiden yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Tutkimusta ja muuta käyttöä suojaaa Suomen perustuslakiin kirjattu sanan ja tieteen vapaus (Suomen perustuslaki 731/1999, 12 § ja 16§). Pysyvään säilytykseen määrättyjen henkilötietojen käsitteilyssä rekisterinpitäjän on otettava huomioon EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (67/2016) ja kansallisen tietosuojalain (1050/2018) asettamat vaatimukset.

Sovelletut oikeusohjeet

Arkistolaki (831/1994) 1, 7, 8, 11 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 21 §

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) artiklat 5, 7, 9 ja 89

Tietosuojalaki (1050/2018) 4, 6 §

19.10.2020

KA/27492/07.01.01.03.01/2017

Pääjohtaja

Jussi Nuorteva

Tutkimusjohtaja

Päivi Happonen

Lisätietoja päätöksestä antaa Kansallisarkisto, 029 533 7400, kirjaamo@arkisto.fi

LIITTEET

Valitusosoitus

Perustelumuistio